

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників
«Мистецька освіта»

Напрямок: розвиток професійних компетентностей
педагогічних працівників

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Загальні положення

Програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Мистецька освіта» складена на основі Типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладами післядипломної педагогічної освіти (наказ МОН від 15.01.2018 № 36) згідно з вимогами Закону України «Про освіту».

Актуальність полягає в необхідності підготовки педагогічних працівників до реалізації освітньої політики держави в галузі культури шляхом опанування новітніх практик, технологій, методик, форм, методів професійної діяльності на засадах інноваційних освітніх підходів із урахуванням потреб педагогічних працівників, держави та глобалізованого світу.

Сучасна мистецька освіта потребує компетентнісного підходу, орієнтованого на результат у вигляді набутих знань, розвинутих ключових компетентностей здобувачів освіти, поглядів, ціннісних орієнтирів, успішної самореалізації в професії і житті, формування особистості тощо.

Провідне місце відводиться педагогічним працівникам нової формації, які перебувають в авангарді суспільних та освітніх перетворень, успішних, умотивованих, компетентних, які є провідниками сучасних змін. Такі педагогічні працівники виконують в освітньому процесі ролі наставника, фасилітатора, консультанта, менеджера, мають академічну свободу, володіють навичками випереджувального проєктного менеджменту (планування й організація навчання, розробка навчально-методичного забезпечення, оцінювання та ін.), самостійно й творчо здобувають інформацію, організовують дитиноцентрований процес, отже – закладають надійне підґрунтя для навчання впродовж життя з метою особистісної реалізації.

Переосмислення соціальної і професійної місії педагогічного працівника актуалізує необхідність підготовки фахівців, адаптованих до сучасних соціокультурних умов, здатних творчо працювати, приймаючи нестандартні рішення, уникаючи стереотипізації і шаблонів, засвоювати нові професійні ролі і функції, реалізовувати мистецько-освітні проєкти, витримувати конкуренцію на європейському та світовому ринку мистецько-освітніх послуг тощо.

1.2. Розробник

Київський міський методичний центр закладів культури та навчальних закладів.

1.3. Цільова аудиторія

Педагогічні працівники.

1.4. Мета програми

Метою програми є підвищення методичного та практичного рівнів професійної кваліфікації педагогічних працівників щодо реалізації завдань державних стандартів мистецької освіти відповідно до основних напрямів державної політики в галузі мистецької освіти, запитів громадянського суспільства, установ та закладів мистецької освіти, потреб споживачів мистецько-освітніх послуг.

Програма забезпечить такі результати навчання:

- знання та розуміння сучасних тенденцій розвитку мистецької освіти;
- здатність до планування, моделювання та організації освітнього процесу в закладах мистецької освіти, створення сучасного мистецько-освітнього середовища;
- готовність до впровадження сучасних освітніх технологій, методик, інтерактивних форм навчання, спрямованих на формування компетентностей і умінь здобувачів мистецької освіти;
- здатність до проєктування власного професійного розвитку з метою надання якісної мистецької освіти, ефективного виконання посадово-функціональних обов'язків.

1.5. Основні напрями

Програма містить такі напрями:

- розвиток професійно-педагогічних компетентностей (знання навчальних дисциплін, фахових методик, сучасних педагогічних технологій);
- формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»;
- загальнокультурна компетентність;
- вивчення психолого-фізіологічних особливостей здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки;
- соціально-правова та інформаційно-цифрова компетентності;
- мовленнєва, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність;
- навчання впродовж життя.

1.6. Перелік компетентностей, що будуть вдосконалюватися або набуватися:

- **професійно-педагогічна компетентність** – обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методики викладання, інноватики для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню здобувачів освіти, здатність до продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої педагогічної рефлексії відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій, вимог педагогічної етики та викликів сучасної мистецької освіти;
- **предметна (фахова) компетентність** – здатність ефективно застосовувати сукупність набутих знань, умінь і навичок з певної навчальної дисципліни, фахових методик, сучасних педагогічних технологій тощо;
- **загальнокультурна компетентність** – здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, інтереси, потреби, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою засобів мистецтва, усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших;
- **психологічно-фасилітативна компетентність** – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я дитини, здатність сприяти творчому становленню здобувачів освіти та їхній індивідуалізації;
- **соціально-правова компетентність** – розуміння сутності громадянського суспільства, володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення глобальних проблем людства і можливостей власної участі в їх розв'язанні, усвідомлення громадянського обов'язку та почуття власної гідності, вміння визначати проблемні питання в соціокультурній, професійній сферах життєдіяльності людини та віднаходити шляхи їх розв'язання, навички ефективної та конструктивної участі в суспільному розвитку, здатність до ефективної командної роботи, вміння попереджати та розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів;
- **інформаційно-цифрова компетентність** – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства;
- **мовно-комунікативна компетентність** – володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування у процесі організації колективної та індивідуальної діяльності, вміння вислухувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми та аргументації; розвиненість культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії

(відповідних знань, вербальних та невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій);

- **навчання впродовж життя** – набуття нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей у межах професійної діяльності через забезпечення різноманітних індивідуальних освітніх потреб (мовна підготовка, отримання психологічних, культурологічних та інших знань, комунікативних навичок, спеціальних умінь).

Очікувані результати навчання охоплюють:

Знання і розуміння	<ul style="list-style-type: none">- сучасних тенденцій розвитку мистецької освіти;- законодавчих актів, соціально-правових основ сфери мистецької освіти;- особливостей процесів навчання здобувачів освіти у закладах мистецької освіти;- основних механізмів функціонування і реалізації компетентнісної парадигми навчання;- способів реалізації інтеграційного підходу в навчанні здобувачів освіти;- концепції інклюзивної мистецької освіти.
Розвинені вміння	<ul style="list-style-type: none">- організувати педагогічну діяльність на компетентнісних засадах (прогнозування, проектування, оцінювання тощо);- навчати здобувачів освіти, використовуючи сучасні методи, форми, технології (зокрема художньо-педагогічні);- діагностувати освітній процес і складати індивідуальні мистецько-освітні маршрути для становлення здобувача освіти як особистості;- організувати мистецьке освітньо-розвивальне середовище;- проектувати власну програму професійно-особистісного зростання.

Диспозиції (цінності, ставлення)	<ul style="list-style-type: none"> - дитиноцентризм, цінність особистості; - готовність до змін, гнучкість, постійний професійний розвиток; - просування демократичних цінностей (повага до багатоманітності, право вибору, формування спільноти, політкультурність); - рефлексія власної професійної практики.
---	---

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ

2.1. Зміст та обсяг програми

Зміст програми враховує особливості професійної діяльності педагогічних працівників в умовах реформування мистецької освіти і визначається:

- основними напрямками державної політики в галузі мистецької освіти;
- вимогами суспільства щодо забезпечення закладів мистецької освіти висококваліфікованими фахівцями;
- стандартами мистецької освіти, вимогами до компетентностей педагогічних працівників;
- запитами замовників мистецько-освітніх послуг.

Зміст програми має практичну спрямованість, містить інваріантний і варіативний складники та охоплює: змістовний, практично зорієнтований і ресурсний (методичний) компоненти підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Обсяг освітньої програми складає 60 годин / 2 кредити ЄКТС.

2.2. Форма (форми) підвищення кваліфікації

Програма передбачає змішану форму навчання в режимі очного та/або дистанційного навчання у різних комбінаціях синхронного й асинхронного режимів взаємодій, підсилюючи їхні відповідні переваги, а також у формі виконання завдань для самостійної роботи. Навчання організовується шляхом проведення:

- інтерактивних лекцій;
- дискусій (тематичних, подіумних);
- практичних занять (семінарів, практикумів, тренінгів, майстер-класів тощо);

- самостійної роботи у вигляді моніторингу та оцінки результатів пропонувананих освітніх змін;
- контрольних заходів (організаційно-настановче заняття, конференція з обміну досвідом, круглий стіл тощо).

За результатами виконання програми видається відповідний документ.

2.3 Структура програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Мистецька освіта»

Напрями модулів та теми	Кількість годин:	Очікувані результати:
Інваріантна складова		
<p>Модуль 1.</p> <p style="text-align: center;"><u>Соціально-гуманітарний</u></p> <p>(поглиблення знань зі стратегії розвитку мистецької освіти, педагогіки, психології, соціології тощо):</p> <ul style="list-style-type: none"> - виклики, що стоять перед закладами мистецької освіти. Чинники якісної мистецької освіти; - зміст мистецької освіти у вимірі сьогодення та нові професійні ролі і завдання сучасного педагогічного працівника закладу мистецької освіти; - організація ефективного і безпечного освітнього середовища; 	20	<p>Розуміння викликів, що стоять перед сучасними закладами мистецької освіти, нових професійних ролей і завдань, що стоять перед педагогічним працівником у контексті реформування мистецької освіти.</p> <p>Усвідомлення ролі педагогічного працівника у формуванні психологічно безпечного середовища. Створення спільних правил.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - сучасний педагогічний працівник закладу мистецької освіти як провідник змін (психолого-педагогічні аспекти); - психологічні та фізіологічні особливості розвитку здобувачів освіти різного віку, емоційний інтелект; - початок навчання у закладах мистецької освіти: вплив на емоційний стан і поведінку здобувача освіти. Особливості психічних та пізнавальних процесів; - педагогіка партнерства: сутність, основні принципи тощо. 		<p>Розуміння важливості використання основних методологічних підходів у освітньому процесі (компетентнісний, особистісно-зорієнтований, інтегрований, діяльнісний).</p> <p>Психологічна діагностика та корекція.</p> <p>Поглиблення розуміння ролі батьків або осіб, які їх замінюють, в освітньому процесі, основні шляхи співпраці з батьками або особами, які їх замінюють.</p> <p>Форми спілкування: формальне й неформальне спілкування, батьківські збори, індивідуальні зустрічі з батьками або особами, які їх замінюють, тощо.</p>
<p>Модуль 2.</p> <p><u>Професійно-педагогічний</u></p> <p>(набуття додаткових знань щодо змісту мистецької освіти):</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування ключових, предметних мистецьких та міжпредметних естетичних компетентностей здобувачів освіти; 	<p>20</p>	<p>Розуміння особливостей реалізації компетентнісного підходу в мистецькій освіті з урахуванням державних вимог до рівня фахової</p>

<ul style="list-style-type: none"> - сутність художньо-педагогічних технологій та специфіка їх застосування на заняттях у закладах мистецької освіти; - сучасне заняття у контексті компетентнісної освіти; - сучасні методи сприймання та інтерпретації творів різних видів мистецтва: музичного, образотворчого, театрального, хореографічного, циркового тощо; - мовна компетентність педагогічного працівника; - використання мультимедійного обладнання, технічних засобів навчання, інформаційно-комп'ютерних технологій тощо на заняттях у закладах мистецької освіти; - проєктування і моделювання занять, поняття технологічної карти заняття; - інтегроване навчання, формування міжпредметних компетенцій: мовно- 		<p>підготовки здобувачів освіти (знає, оцінює та інтерпретує, розуміє, вміє, застосовує, виявляє естетичне ставлення, висловлює власні оціночні судження тощо).</p> <p>Усвідомлення важливості інноваційних підходів до навчання в закладах мистецької освіти та алгоритму побудови сучасного компетентнісного особистісно-зорієнтованого заняття.</p> <p>Удосконалення уміння добирати мовні засоби відповідно до професійної сфери діяльності.</p> <p>Поглиблення уміння використовувати на заняттях технічні засоби навчання.</p> <p>Поглиблення понять: типи, види і структура занять, естетизація освітнього середовища, технологічна карта заняття та його основні компоненти. Моделювання фрагментів занять.</p> <p>Поглиблення розуміння різних видів інтеграції.</p>
---	--	---

<p>літературна, історична, громадянська, соціальна тощо;</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості роботи зі здобувачами освіти, що мають порушення психофізичного розвитку, в закладах мистецької освіти; - основні аспекти процесу оцінювання. Вербальне оцінювання. Відстеження індивідуальних досягнень здобувачів освіти. Надання зворотного зв'язку. Контрольно-оцінювальна діяльність. 		<p>Розуміння концепції інклюзивної освіти для організації освітнього процесу, що враховує індивідуальні особливості кожного здобувача освіти.</p> <p>Поглиблення розуміння важливості постійного формувального оцінювання у процесі навчання здобувачів освіти. Знання різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.</p>
Варіативна складова		
<p>Модуль 3.</p> <p style="text-align: center;"><u>Фінансово-правовий</u></p> <p>(набуття навичок у соціально-правовій сфері та знань фінансової грамотності):</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування розуміння сутності громадянського суспільства; - формування знань законодавчих актів у сфері мистецької освіти; - розвиток усвідомлення прав та обов'язків педагогічних працівників; 	20	<p>Розуміння сутності громадянського суспільства, усвідомлення глобальних проблем людства і можливостей власної участі в їх розв'язанні, усвідомлення громадянського обов'язку та почуття власної гідності.</p> <p>Володіння знаннями про права і свободи людини, розуміння законодавчих актів у сфері мистецької освіти.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - розвиток уявлення про специфіку вирішення проблемних питань у соціокультурній, суспільній та професійних сферах життєдіяльності людини; - формування розуміння специфіки роботи в команді та випередження конфліктних ситуацій; - розвиток знань про поняття та основи фінансової грамотності, фінансового планування, завдань та викликів; - формування уявлення про специфіку управління банківськими рахунками та операціями; - формування знань щодо пенсійної системи України; - формування розуміння захисту від шахраїв та кіберзлочинців. 		<p>Вміння визначати проблемні питання в соціокультурній, професійній сферах життєдіяльності людини та віднаходити шляхи їх розв'язання, навички ефективної та конструктивної участі в суспільному розвитку, здатність до ефективної командної роботи, вміння попереджати та розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів.</p> <p>Розуміння базових економічних та фінансових принципів, знання щодо того, як ефективно керувати власними коштами.</p> <p>Обізнаність у системі банківських послуг та фінансових операцій.</p> <p>Знання щодо системи пенсійного забезпечення.</p> <p>Розуміння та знання правил поведінки, необхідних для самозахисту від шахраїв та кіберзлочинців.</p>
<p>Модуль 4.</p> <p><u>Контрольно-діагностичний</u> (перевірка результатів навчання)</p> <ul style="list-style-type: none"> - вхідне анкетування; - підсумковий контроль. 		<p>Перевірка навчальних досягнень.</p>

